

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Administrasjonsutvalg	4/20	24.11.2020
Formannskap	157/20	01.12.2020
Kommunestyre		

Årsbudsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024

Foreliggende dokumenter:

Vedlegg

- 1 Budsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024
- 2 Bevilgningsoversikt drift_første ledd
- 3 Bevilgningsoversikt drift_andre ledd
- 4 Bevilgningsoversikt investering_første ledd
- 5 Bevilgningsoversikt investering andre ledd
- 6 Økonomisk oversikt drift
- 7 Budsjett avdelingsnivå pr konto
- 8 Budsjett tjenesteområde nivå pr konto
- 9 Budsjett hele kommunen pr konto
- 10 Budsjett ansvarsnivå pr konto
- 11 Kommunaldirektørens budsjettforslag drift
- 12 Kommunaldirektørens budsjettforslag investering
- 13 Oversikt valgte tiltak drift
- 14 Oversikt alle tiltak drift
- 15 Oversikt valgte tiltak investering
- 16 Oversikt alle tiltak investering

Saksopplysninger

Forslaget til årsbudsjett og økonomiplan presenteres med et særlig fokus på inndekking av merforbruk og fondsoppbygging på sikt. Kommunen har opparbeidet merforbruk fra 2019 og med det negativ fond. Dette må dekkes inn for å unngå ny Robek-registrering, noe som betyr inndekking av 4,8 mill kr på drift og 6,2 mill kr på investering. I forslaget til økonomiplan foreslås det at driftsunderskuddet dekkes inn i 2021 dersom det ikke oppnås positivt resultat i 2020 og at investeringsunderskuddet, som ikke har betydning for Robek, søkes dekt inn over fire år. Den samlede fondsavsetningen og underskuddsinndekkingen blir med det mellom 11,0

til 12,3 mill kr i planperioden noe som tilsier et netto driftsresultat på minimum 2,03 %. Dette er over det anbefalte nivået på 1,75 % noe som skyldes behovet for å dekke inn opparbeidet merforbruk.

Statsbudsjettet legger opp til en økning i overføring til norske kommuner på 3,0 %, som er høyere enn den anslåtte lønn- og prisveksten på 2,7 %. Saltdal kommune får en økning på 4,1 % noe som altså er godt over både gjennomsnittet og deflator. Det må likevel understrekes at denne veksten ikke er tilstrekkelig til å kompensere for flere år med for høyt driftsnivå. I budsjettarbeidet ble det identifisert en underdekning ved utarbeidelse av konsekvensjustert budsjett på 11 mill kr før pensjonsjusteringer. Dette betyr at kommunen med fortsatt aktivitet som i dag vil ha 11 kr for lite til å drifte dagens tjenester gitt det forventede inntektsnivået i 2021. Dette er et svært høyt tall, men heller ikke uventet når man ser driftsresultat de siste årene. Saltdal kommune har et vedvarende høyt driftsnivå og aktiviteten må ned.

Vurdering

I budsjettprosessen er de enkelte avdelingene tildelt foreløpige rammer som tar hensyn til forventet inntektsnivå. Avdelingene er særlig bedt om å vurdere tjenestenivå med tanke på redusert aktivitetsnivå og redusert bemanning, men der kommunens ambisjoner i kommuneplanens samfunnsdel opprettholdes. Antallet plasser innenfor basistjenestene i helse og omsorg bevares og bemanningsnorm i skole og barnehage holdes på samme nivå. For å sikre dette må det likevel tas krevende grep innenfor deler av sektorene. I dette ligger nedbemanning innenfor flere deler av omsorgstjenestene, herunder hjemmetjenesten og bomiljøene. De største grepene i Helse og Omsorg søkes imidlertid gjennomført på Knaggen aktivitetssenter og Rus- og psykiatrisbolig (ROP-boligen). Dette innebærer at vedtak om arbeidstilbud til deltakere innenfor rus/psykiatri avvikles og vurderer avvikling av vedhall, treavdeling. Effektiviseringen gir en forventet innsparing på 4,9 årsverk. For ROP foreslås det avvikling av boligen som institusjon og avslutte enkeltvedtak om langtidsplass. Boligene opprettholdes som kommunalt drevne omsorgsboliger slik at brukerne fremdeles girs et trygt og adekvat tilbud.

Budsjettforslaget til skole og barnehage sikrer fremdeles samme bemanningsnorm som dagens budsjetter, men også disse tjenestene må belage seg på stramme rammer og mindre rom for støttetiltak. Tidligere har det være en reserve for spesialpedagogiske tiltak, men som i stor grad er redusert etter bortfall av vertskommunetilskudd. Det opprettholdes en liten reserve til barnehagene, mens skolene må dekke tiltak innenfor eget budsjett. Dette innebærer blant annet at eventuell forlengelse av PALA-tilbud eller andre utvidede tilbud til enkeltelever og mindre grupper må dekkes av den enkelte skoles eget budsjett. Også flyktningtjenesten og voksenopplæring må redusere bemanning i tråd med redusert bosetting. For de andre sektorene foreslås å avvikle funksjon som folkehelsekoordinator og å legge ned Saltdal Utvikling som eget foretak. Deler av næringsutviklingsarbeidet kan overføres til kommuneadministrasjonen. Det foreslås også slukking av veilys og avvikling av vintervedlikehold på kortere veistrekninger med lite trafikk eller som ikke er innenfor det kommunale ansvarsområdet.

Mange av de omfattende innsparingstiltakene er nødvendige, ikke bare for å redusere på det høye driftsnivået, men også for å skape rom for de omfattende investeringene som ligger inne i vedtatt økonomiplan. I tråd med tidligere vedtak planlegges store investeringer både på Slipen Scene, skolebygg og omsorgsboliger på Vensmoen. Sistnevnte gir en betydelig effektiviseringsgevinst som vil effektiviseres ved realisering. Forprosjektering til helsehus videreføres, men tidsfesting for investering må besluttes når man har mer bearbejdede kalkyler, og er derfor ikke en del av investeringsbudsjettet.

Også driftsbudsjettet legger opp til større satsninger og aktivitetsvekst i tråd med politiske vedtak og føringer. Det foreslås budsjettmidler både til markedsføring av Saltdal som nasjonalparkkommune, etablering av ny møteplass for ungdommer og utarbeidelse av renholdsplan. Utover planperioden vil handlingsrommet gi vekst til områder med særlig press, herunder styrking av veivedlikehold og bygningsvedlikehold. Den demografiske utviklingen tilsier at kommunen nå vil oppleve sterk vekst i antall eldre, noe som ventelig vil kreve mer av helse- og omsorgstjenestene. I tråd med helse- og omsorgsplanen søker man å møte noe av denne veksten med styrking av hjemmetjenesten og forebyggende ressurser.

På sikt bør det utvikles metoder som sikrer en begrunnet rammetildeling til de enkelte tjenesteområdene, da særlig for å ta høyde for effekter av endringer i demografien.

Kommunedirektøren søker å utarbeide en modell som tar hensyn til dette i langtidsbudsjetteringen. Sammen med revidering av kommuneplanens samfunnsdel som tar innover seg bærekraftsmålene vil dette utgjøre viktige styringsverktøy for kommunen i et langsiktig perspektiv.

Innstillingen er tilpasset regelverket i ny kommunelov og regnskapsforskrift. Kommunestyret vedtar nå bevilgningsregnskap og delegering i henhold til ny lov og forskrift. I vedleggene presenteres samlet budsjettokument med vedlegg. Vedleggene presenterer tiltak til vurdering, både valgte og ikke anbefalte tiltak for drift og investeringer.

Kommunedirektørens innstilling

Kommunaldirektørens forslag til årsbudsjett 2021 og økonomiplan 2021-2024 med tilhørende budsjettammer; Bevilgningsoversikt drift, bevilgningsoversikt investering, og økonomisk oversikt drift, vedtas med følgende tilleggpunkter:

1. Kommunestyrets vedtak er å betrakte som budsjettvedtak på netto utgiftsnivå i de enkelte tjenesteområdenes driftsbudsjett.
2. Kommunedirektøren delegeres myndighet til å disponere de bevilgende midler innenfor de rammer som kommunestyret har bestemt. Delegeringen innebærer også mulighet til å bruke driftsmidler til investeringsformål ved at driftsbevilgningen reduseres og at overføringsbevilgningen til investeringsregnskapet økes. Kommunedirektøren delegeres også myndighet til å gjøre tilsvarende endring i investeringsbevilgningen.
3. Kommunedirektøren delegeres myndighet til å avsette til og bruke av disposisjonsfond innenfor rammen av de enkelte bevilgninger.
4. Skattøret for 2021 fastsettes til høyeste lovlige sats i henhold til Stortingets vedtak.
5. Betalingssatser i kommunale barnehager settes lik makspris som fastsatt i Stortinget. Egenandel for pleie, rehabiliterings- og omsorgstjenester økes med 2,7% med virkning fra 01.01. Forøvrig fastsettes kommunale avgifter og gebyrer i tråd med eget vedtak i kommunestyret.
6. Det vedtas ihh til budsjettskjema Bevilgningsoversikt investering (første- og andre ledd) et samlet låneopptak på 44,43 mill i 2021 til følgende investeringer, jfr. Bevilgningsoversikt investering andre ledd:
 - Forprosjekt helsehus og boliger 1,0 mill
 - Lekeapparat barnehage 0,25 mill
 - Rehabilitering vann og avløp 2,6 mill.
 - Oppgradering og asfaltering veier 1,5 mill
 - ENØK tiltak 2,0 mill
 - Utskifting varmepumpe og ventilasjon 1,8 mill
 - Garasjebygg hjemmetjenesten 0,6 mill.

- Fullføre Vensmoen friidrettsbane 4,080 mill.
 - Fagfornyelsen skolene 1,0 mill
 - Skolebygg 1,0 mill
 - Slipen Scene 10,0 mill
 - Spillemiddelanlegg 0,15 mill
 - Digitalt kartverk 0,15 mill
 - Fjerning/restaurering Mølndammen 3,6 mill
 - Parkeringsplass skuterløype Skaiti-grensen 0,4 mill
 - Systematisk oppgradering av maskinvare, IT 0,5 mill
 - Junkerdal vannverk – ny kilde 1,0 mill
 - Sikring av bruer, veiskjæring, kai etc forebyggende 0,5 mill
 - Systematisk utskifting av biler og maskiner 2,0 mill
 - Trafikksikring 0,3 mill
 - Opptak av startlån fra Husbanken til videreutlån 10,0 mill
7. Det vedtas følgende finansielle måltall for budsjettåret økonomiplanperioden
- Netto driftsresultat skal være minimum 2,0%
 - Lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter skal ikke overstige 97%
8. I medhold av eiendomsskatteloven §§2 og 3a) skirves det i 2020 ut eiendomsskatt på faste eiendommer i hele kommunen
- Den generelle skattesatsen som skal gjelde for de skattepliktige eiendommer settes til 7 promille. Satsene differensieres ved at den skattesats som skal gjelde for boliger og fritidseiendommer settes til 3 promille, jfr eiendomsskatteloven § 12 bokstav a.
 - Det skrives ut skatt på særskilte skattegrunnlag for tidligere «verk og bruk», redusert med tre syvendedeler i 2021, jf. Overgangsregel til eiendomsskatteloven §§3 og 4 første ledd. Skattesats på det særskilte skattegrunnlaget settes til 7 promille.
 - Etter søknad fritas bygninger til stiftelser eller institusjoner som tar sikte på å gagne en kommune, et fylke eller staten og/eller bygningen som har historisk verdi, jfr eiendomsskatteloven § 7 bokstav a og b.
 - Det gis fritak for eiendomsskatt for boliger bygd de siste fem år, jf. Eiendomsskatteloven §7, bokstav c.
 - Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen eiendomsskattevedtekter tidligere vedtatt av kommunestyret.
9. Det rapporteres tertialvis til kommunestyret på økonomisk utvikling for enhetene (pr. 30.04. og 31.08). I tillegg skal formannskapet orienteres annenhver måned.
10. Rådmannen gis fullmakt til å budsjettregulere pensjonsavsetninger som inngår i rammeområde 8.

Administrasjonsutvalgs behandling i møte den 24.11.2020:

Kommunedirektøren orienterte om saken.

Avdelingsdirektør for oppvekst og kultur Elfrid Boine orienterte om avdelingens forslag.

Avdelingsdirektør for helse og omsorg Stein Ole Rørvik orienterte om avdelingens forslag.

Det ble det ikke åpnet for diskusjon om saken etter presentasjonene. Vedtaket ble ikke fattet før etter at arbeidstakerrepresentantene var forlatt møtet.

Vedtak:

Saken tas til orientering.

Formannskaps behandling i møte den 01.12.2020:

Tilstede fra administrasjonen: Avdelingsdirektør helse og omsorg, avdelingsdirektør oppvekst og kultur og HR-sjef.

Ordfører innledet i saken.

Tove Berre, SP framla endringsforslag fra SP, SL og H.

Prioriterte tiltak fra posisjon	2021	2022	2023	2024
Opprettholde Folkehelsekordinator	187000	187000	187000	187000
Opprettholde Saltdal utvikling, men reduksjon i tillskudd ¹	275000	275000	275000	275000
PALA i fast drift	600000	600000	600000	600000
Opprettholde spesialpedagogiske tiltak skole	320000	320000	320000	320000
Opprettholde gatelys Vassbotn/Tusen	76000	76000	76000	76000
Opprettholde arbeidstilbudet personer Rus/Psykiatri (50%)	634000	1491500	1491500	1491500
Opprettholde vaskeritjeneste sykehjem	207000	275000	275000	275000
Økt låneopptak inverstering (asfalt FKSK Arena,1 million) *	17500	17500	17500	17500
Sum:	2316500	3242000	3242000	3242000

Inndekning av prioriterte tiltak fra posisjon	2021	2022	2023	2024
Redusere bemanning kjøkken 1. årverk	304000	609000	609000	609000
Stenge Nerauran	109000	109000	109000	109000
Redusert avsetning til kommunestyrets disposisjon	200000	200000	200000	200000
Reduksjon avsetning disposisjonsfond*	500000	300000	300000	300000
Reduksjon kursavgift/kursopphold pga. corona (1.11500)*	300000	0	0	0
Reduksjon reiseutgifter og kostgodtgj. pga. corona (1.11600)*	200000	0	0	0
Reduksjon 1 årsv i forb. evaluering omorganisering tilpasning 2019*	400000	800000	800000	800000

Ytterligere reduksjon voksenopplæring *	250000	500000	500000	500000
Reduksjon annonsekostnader (1.11401)*	53500	324000	324000	324000
Sum:	2012500	2233000	2233000	2233000

Investering	2021	2022	2023	2024
Asfaltering FKSK arena	1000000	0	0	0

1. Totalt reduksjon Saltdal Utvikling	400137
Kommunedirektørens forslag	675137
Endringsforslag SP, SL, H	275000

* Nye tiltak vs kommunedirektørens forslag

Truls Paulsen, AP framla felles forslag fra AP og Rødt:

Navn	2021	2022	2023	2024
Endringer i forhold til kommunaldirektørens innstilling				
Slipen scene, reovering	10.000.000	15.000.000		
Forprosjekt reovering/nybygg Rognan b-skole	500.000			
Nybygg/reovering Rognan b-skole		15.000.000	10.000.000	
Forprosjekt helsehus/helsesenter		1.000.000		
Helsehus/helsesenter utbygging/restaurering			20.000.000	20.000.000
Forprosjekt omsorgsboliger Rognan	500.000			
Omsorgsboliger- realisert og finansiert gjennom Saltdal Boligstiftelse			xxxx	xxxx
Omsorgsboliger Vensmoen		36.873.000	20.000.000	
Ferdigstillelse uteområde/p-plass FKSK Arena	1.000.000			
Tilrettelegging næringsareal	1.000.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000
Utskifting til LED-lys	800.000	800.000	800.000	800.000
Systematisk oppgradering av maskiner, IT		500.000	500.000	500.000
ENØK tiltak	1.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
Systematisk utskifting av biler, maskiner etc.	1.700.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
I samsvar med kommunaldirektørens innstilling				

Brannsikring søppelanlegg		2.400.000		
Lekeapparater barnehage	250.000	250.000	250.000	250.000
Rehabilitering vann og avløp	2.600.000	2.600.000	2.600.000	2.600.000
Oppgradering og asfaltering av veier	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000
Utskifting av varmepumpe og ventilasjon	1.800.000			
Garasjebygg hjemmetjenesten	600.000			
Fullføre Vensmoen friidrettsbane	5.100.000			
Fagfornyelse skolene	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Spillemiddeleanlegg	300.000	300.000	300.000	300.000
Digitalt kartverk	150.000	150.000	150.000	150.000
Fjerning/restaurering MøIndammen	3.600.000			
Skuterløype Skaiti-Grensen parkeringsplass	400.000			
Junkerdal vannverk – ny kilde	1.000.000	1.500.000		
Sikring av bruer, veiskjæring etc.	500.000	500.000	500.000	500.000
Trafikksikring	500.000	500.000	500.000	500.000
Sum investering i varige driftsmidler	35.800.000	86.873.000	65.100.000	35.100.000
Egenkapitaltilskudd KLP	1.765.000	1.765.000	1.765.000	1.765.000
Sum investering i aksjer og andeler selskap	1,765.000	1.765.000	1.765.000	1.765.000
Etableringslån	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000
Sum utlån(startlån)	10.000.000	10.000.000	10.000.000	10.000.000

2. Endringer i driftsbudsjett fra kommunedirektørens forslag

Uttrekk reduksjon

	2021	2022	2023	2024
Avvikle Saltdal Utvikling KF	675137	675137	675137	675137
Reduksjon logopedstilling	110259	264621	264621	264621
Opphør Ungt Entreprenørskap	40000	40000	40000	40000
Avvikle arbeidstilbud Knaggen	1268425	2983399	2983399	2983399
Reduksjon tjenestetilbud ROP	1268425	2219791	2219791	2219791
Slukking av gatelys	125000	125000	125000	125000
Økt sosialhjelp barnefamilier	500000	500000	500000	500000
Folkehelse	187412	187412	187412	187412
Sum endring	4176679	6997382	6997383	6997384
Detaljert ny reduksjon legges fram etter avstemming med administrasjonen. Hovedtallene er				
Ny reduksjon/valgte tiltak				
	2021	2022	2023	2024

Sum endring	4176679	6997382	6997383	6997384
--------------------	----------------	----------------	----------------	----------------

FRP framlegger forslag før kommunestyret.

Gruppeledere legger fram endelig budsjettforslag 17. desember og saken behandles 18. desember.

Votering:

Kommunedirektørens forslag: Fikk 1 stemme som ble avgitt av FRP

Endringsforslag fra AP og RØ: Fikk 2 stemmer som ble avgitt av AP og RØ

Endringsforslag posisjon SP, SL og H Vedtatt med 4 stemmer.

Innstilling:

Prioriterte tiltak fra posisjon	2021	2022	2023	2024
Opprettholde Folkehelsekordinator	187000	187000	187000	187000
Opprettholde Saltdal utvikling, men reduksjon i tillskudd ¹	275000	275000	275000	275000
PALA i fast drift	600000	600000	600000	600000
Opprettholde spesialpedagogiske tiltak skole	320000	320000	320000	320000
Opprettholde gatelys Vassbotn/Tusen	76000	76000	76000	76000
Opprettholde arbeidstilbudet personer Rus/Psykiatri (50%)	634000	1491500	1491500	1491500
Opprettholde vaskeritjeneste sykehjem	207000	275000	275000	275000
Økt låneopptak inverstering (asfalt FKSK Arena,1 million) *	17500	17500	17500	17500
Sum:	2316500	3242000	3242000	3242000

Inndekning av prioriterte tiltak fra posisjon	2021	2022	2023	2024
Redusere bemanning kjøkken 1. årverk	304000	609000	609000	609000
Stenge Nerauran	109000	109000	109000	109000
Redusert avsetning til kommunestyrets disposisjon	200000	200000	200000	200000
Reduksjon avsetning disposisjonsfond*	500000	300000	300000	300000
Reduksjon kursavgift/kursopphold pga. corona (1.11500)*	300000	0	0	0
Reduksjon reiseutgifter og kostgodtgj. pga. corona (1.11600)*	200000	0	0	0

Reduksjon 1 årsv i forb. evaluering omorganisering tilpasning 2019*	400000	800000	800000	800000
Ytterligere reduksjon voksenopplæring *	250000	500000	500000	500000
Reduksjon annonsekostnader (1.11401)*	53500	324000	324000	324000
Sum:	2012500	2233000	2233000	2233000

Investering	2021	2022	2023	2024
Asfaltering FKSK arena	1000000	0	0	0

1. Totalt reduksjon Saltdal Utvikling	400137
Kommunedirektørens forslag	675137
Endringsforslag SP, SL, H	275000

* Nye tiltak vs kommunedirektørens forslag.